

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 10P/221/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8320203314
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Gildeinová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2022:8320203314.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Ivetou Gildeinovou v právnej veci navrhovateľky K. N., U.. XX.XX.XXXX, F. R. H. XXX/XXX, R. U. V., prechodne bytom D. XXXX/XX, T., zast. JUDr. Ivetou Pálfy Fabianovou, advokátkou, Štefánikovo námestie 5, Spišská Nová Ves proti manželovi L. N.G., U.. XX.XX.XXXX, R. H. XXX/XXX, R. U. V., zast. JUDr. Martinou Čelkovou, advokátkou, Štefánikova 22, Humenné, za účasti maloletých detí G. N., U.. XX.XX.XXXX a U. N., U.. XX.XX.XXXX, bytom u rodičov, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, pracovisko Snina o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode takto

rozhodol:

- I. Súd výživné zo strany rodičov na čas po rozvode na maloletú U. N., U.. XX.XX.XXXX neurčuje.
- II. Súd výživné zo strany rodičov na čas po rozvode manželstva do 11.04.2022 na plnoletú G. N., U.. XX.XX.XXXX neurčuje.
- III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala, aby súd jej manželstvo rozviedol, maloleté deti zveril do jej osobnej starostlivosti a zaviazal otca maloletých detí prispievať na ich výživu sumou vo výške 250 eur mesačne na maloletú G. N. a 230 eur mesačne na maloletú U. N.. Vo svojom návrhu navrhovateľka uviedla, že po uzavretí manželstva začali bývať u rodičov manžela. Bola to úplne iná rodina ako tá jej. Rodinu jej manžela zaujímali len peniaze. Variť musela pre celú rodinu a pokiaľ jej rodičia manžela pomohli s deťmi tak jej potom vykrikovali, že o deti by sa mala starať sama. Jej rodičom zakazovali, aby chodili za ňou. Nech urobila čokoľvek, pre jej svokrovcov to nebolo dobré. Manžel sa jej nijako nezastal. V manželstve sa dlhodobo dusila, cítila sa obmedzovaná. Po dlhom čase sa rozhodla, že zoberie svoj život do vlastných rúk. Presadila si svoje aj v práci, pracuje v T. vo výbornom kolektíve, kde je spokojná. Vo februári 2020 si našla priateľa, ktorý je iný ako jej manžel. Manžel nedokáže akceptovať, že s ním nechce žiť v manželstve. Začal byť agresívny, napadol ju fyzicky a opakovane ju zbil. Odsťahovala sa zo spoločného bydliska. S manželom v podstate nikdy spoločne nehospodárili. Manžel si zakladal na tom, že on zarába, že to sú jeho peniaze a tak sa ona nemá starať o to, ako s nimi nakladá. Z manželstva pochádzajú dve maloleté deti a to G., ktorá navštevuje obchodnú akadémiu a U., ktorá navštevuje základnú školu. Zo spoločnej domácnosti sa odsťahovala dňa 22.9.2020, kedy ju manžel fyzicky napadol a vtedy bola aj na lekárskom ošetrení. Od tej doby s manželom nežije v spoločnej domácnosti. Napriek tomu, chce aby sa otec s maloletými deťmi pravidelne stretával. Nemá záujem odtrhnúť deti od otca, ale potrebuje žiť v pokoji a bezpečí. Matka uviedla svoj príjem vo výške 850 eur mesačne, výdavky na bývanie u rodičov 200 eur, oblečenie 100 eur, DDS 15 eur, strava 150 eur, telefón 25 eur, hygiena a drogeria 50 eur mesačne, výdavky na domácnosť 100 eur mesačne. U maloletej G., okrem bežných výdavkov na stravu, ošatenie, obuv matka uviedla náklady vo výške 4 eur kredit paušál,

PHM 20 eur mesačne, záľuby 80 eur mesačne, stavebné sporenie 30 eur mesačne, paušál 15 eur mesačne. U maloletej U., okrem bežných výdavkov matka uviedla náklady na záľuby 40 eur mesačne, šeky základná škola 8 eur mesačne, PHM 20 eur mesačne, kredit telefón 10 eur, náklady na ZUŠ 2 x 14 eur za polrok, školské potreby po 50 eur u oboch detí, u oboch detí po 80 eur na okuliare.

2. Navrhovateľka spolu s návrhom predložila súdu potvrdenie o trvalom pobyte zo dňa 27.7.2020, sobášny list, rodné listy detí, lekársku správu zo dňa 22.9.2020, lekársku správu zo dňa 27.7.2020, 7.7.2020, 24.7.2020, potvrdenie o výške príjmu za rok 2019 - výška čistého príjmu 8 703,81 t.j. priemerne mesačne 725,31 eur, potvrdenie o výške príjmu za 1-6/2020 - výška čistého príjmu 5 404,60 eur t.j. 900,76 eur mesačne priemerne, výpis z účtu za 7/2020, 8/2020. V priebehu konania predložila matka maloletých detí priemerné ceny pohonných hmôt za 37-40 týždňov, a vyčíslila si náklady na cestovné v čase od 22.9.2020 do 4.10.2020 - 10x T. - R. U. V. vo výške 23 eur za naftu, uviedla svoj príjem za 9/2020 vo výške 838,96 eur, za 10/2020 vo výške 897,82 eur, za 11/2020 vo výške 894,10 eur, za 1/2021 vo výške 854,01 eur, výpis z účtu za 9/2020, 10/2020, 11/2020, 1/2021, 12/2020 čestné prehlásenie D. D., že zapožičal matke osobné motorové vozidlo pre osobné a pracovné účely od 23.9.2020, čestné prehlásenie L. D. o tom, že sa matka od 22.9.2020 do 5.11.2020 zdržiavala u nej v spoločnej domácnosti a prispievala sumou 200 eur mesačne na bývanie a energie, pokladničné doklady o zakúpení školských potrieb, oblečenia, obuvi, stravy a ďalšie, nájomnú zmluvu o prenájme trojizbového bytu v T. zo dňa 15.10.2020 - nájom 380 eur mesačne od 15.10.2020, technický preukaz od zapožičaného auta, vyčíslenie nákladov na PHM

3. Zo spoločného stretnutia rodičov na SPODaSK dňa 16.11.2020 vyplynula rodičovská dohoda, ktorou sa rodičia dohodli na zverení maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti, ktorá sa bude vykonávať v dvojtýždňových intervaloch s tým, že právo zastupovať a spravovať majetok detí majú obaja rodičia.

4. Na pojednávaní dňa 8.12.2020 manžel uviedol, že s návrhom na rozvod manželstva súhlasí. Rodičia súhlasili so zverení maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti, avšak matka požadovala určiť výživné pre maloletú G. vo výške 150 eur mesačne a pre maloletú U. vo výške 130 eur mesačne s odôvodnením, že matka žije v T. a v čase, keď budú deti u nej ich bude musieť vozit' do školy do R. U. V., čo pre matku predstavuje ďalšie náklady. Otec uviedol, že s návrhom na určenie výživného nesúhlasí, pretože po odpočítaní všetkých výdavkov je jeho príjem vo výške 700-800 eur mesačne, pričom matka maloletých detí žije s priateľom v byte, takže aj tento je povinný prispievať na náklady spojené s bývaním. Ďalej uviedol, že matka opustila spoločnú domácnosť a presťahovaním sa do iného mesta, ona sama si privodila tieto vyššie výdavky. Otec je živnostník a uhrádza odvody do zdravotnej poisťovne vo výške 70 eur mesačne a do sociálnej poisťovne vo výške 167 eur. Taktiež si musí hradiť pilčičky kurz, certifikát, BOZP, strojnicky kurz. Má náklady na stravu vo výške 120 eur mesačne, náklady na stravu detí vo výške 120 eur mesačne, náklady na bývanie vo výške 200 eur, benzín 100 eur mesačne, ostatné náklady 100 eur mesačne. Matka nepoprela, že žije v spoločnej domácnosti s druhom, avšak tento nie je povinný prispievať na výživu maloletých detí. Matka zastrešuje všetky náklady maloletých detí spojených s mimoškolskou činnosťou a o tieto aktivity by deti nemali byť ochudobnené ani po rozvode manželstva.

5. Zo strany otca boli predložené faktúry zo dňa 5.12.2020 na sumu 899,80 eur, z novembra 2020 na sumu 748 eur, z 10/2020 na sumu 2 121,21 eur, z 9/2020 na sumu 2 145 eur, z 8/2020 na sumu 1 697,50 eur, z 7/2020 na sumu 1 470 eur, z 6/2020 na sumu 2 463,80 eur, faktúru spoločnosti O2 Slovakia zo dňa 7.9.2020 na sumu 50 eur, zo dňa 7.10.2020 na sumu 98,64 eur, zo dňa 11/2020 na sumu 230,60 eur, pokladničné doklady na nákup PHM, knihu bankových dokladov za rok 2020, z ktorej vyplývajú platby do sociálnej poisťovne vo výške 167,89 eur a zdravotnej poisťovne vo výške 70,91 eur, knihu vystavených faktúr - spolu faktúry v hodnote 26 396,31 eur (všetky uhradené), peňažný denník za rok 2020, preukaz odbornej spôsobilosti, preukaz obsluhy, daňové priznanie za rok 2020 - príjmy vo výške 26 397,81 eur, výdavky 18 680,60 eur, čestné prehlásenie C. T. zo dňa 16.2.2021 o tom, že nikdy neprispievala na chod domácnosti svojho brata L. N. + potvrdenie o pobyte, že býva na adrese Š. XXX, R. U. V., výpis z účtu za 12/2020, výpis z listu vlastníctva č. XXXX, katastrálneho územia R. U. V..

6. Vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 25.3.2021 navrhovateľka uviedla, že otec maloletých detí nijakým spôsobom nepreukázal svoje výdavky v súvislosti s podnikaním. Predložil súdu potvrdenia o absolvovaní rôznych kurzov, ale žiadne doklady o tom, že by tieto kurzy platil. V daňových dokladoch nepreukázal žiadne výdavky, okrem platenie do sociálnej poisťovne a do zdravotnej

poisťovne. Podľa predložených dokladov otec maloletých detí nemá s podnikaním žiadne výdavky. Matka maloletých detí má reálne nižší príjem ako otec detí a realizovaním striedavej starostlivosti jej narastú náklady spojené s cestovným, keďže bude musieť deti vozíť do školy a na krúžky a bolo by v záujme detí, aby otec aj prispieval na výživu detí výživným, ktoré požaduje navrhovateľka. Otec tvrdí, že má menej práce a zarobí menej. Podľa názoru navrhovateľky je na faktúrach umelo znížený príjem, pretože k zníženiu jeho príjmov došlo až po podaní návrhu na súd. Otec maloletých detí je zároveň vlastníkom niekoľkých pozemkov, z ktorých môže taktiež získať finančné prostriedky a to ich predajom alebo prenájmom. Deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov a je nepopierateľné, že otec maloletých detí má nielen možnosti a schopnosti, ale má aj potencialitu príjmov k tomu, aby mohol platiť výživné vo výške ako požaduje navrhovateľka. Spolu s vyjadrením predložila navrhovateľka výpis z katastra nehnuteľností o vlastníctve pozemkov otca.

7. Zo strany otca bolo predložené čestné prehlásenie Y. E. zo dňa 7.4.2021, ktorým prehlasuje, že otcovi maloletých detí robí účtovníctvo tri roky, všetky príjmy má otec priznané, odvody do zdravotnej a sociálnej poisťovne si poctivo platí a uplatňuje si paušálne výdavky vo výške 60% z príjmov.

8. Lustráciou v bankách SR bolo zistené že matka má v Č. O. R. a.s. termínovaný vklad vo výške 5 638,57 eur.

Taktiež boli predložené výpisy z účtov matky za rok 2020, 2021, z ktorých je možné zistiť príjem matky a to za 1/2021 vo výške 871,98 eur, 2/2021 vo výške 847,47 eur, 3/2021 vo výške 859,86 eur, 4/2020 vo výške 1 008,29 eur, 5/2020 vo výške 895,20 eur, 6/2020 vo výške 863,97 eur, 7/2020 vo výške 888,89 eur, 8/2020 vo výške 905,09 eur, 9/2020 vo výške 838,96 eur, 10/2020 vo výške 891,82 eur, 11/2020 vo výške 894,10 eur, 12/2020 vo výške 962,60 eur, 1/2021 vo výške 851,01 eur, 2/2021 vo výške 734,82 eur, 3/2021 vo výške 990,17 eur, 4/2021 vo výške 974,48 eur.

9. Vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 26.4.2021 otec uviedol, že matka vybrala dňa 27.9.2020 zo spoločného šetriaceho účtu finančné prostriedky vo výške 16 800 eur a preto žiada, aby matka uviedla, na čo použila tieto finančné prostriedky.

10. Taktiež otec maloletých detí predložil súdu výpisu z účtu za rok 2020 a 2021, z ktorého vyplýva jeho príjem za 1/2021 vo výške 3 198 eur, za 2/2021 vo výške 2 292 eur, 3/2020 vo výške 3 157 eur, 4/2020 vo výške 2 508 eur, 5/2020 vo výške 3 696 eur, 6/2020 vo výške 2 463,80 eur, 7/2020 vo výške 1 470 eur, 8/2020 vo výške 1 699 eur - v tomto mesiaci otec vybral sumu 2 000 eur a na nákup podielových listov použil sumu 1 946,47 eur, 9/2020 vo výške 2 145 eur, 10/2020 vo výške 2 121,21 eur, 11/2020 vo výške 748 eur, 12/2020 vo výške 899,80 eur, 1/2021 vo výške 1 578 eur, 2/2021 vo výške 1 428 eur, 3/2021 vo výške 1 266 eur.

11. Na poslednom pojednávaní pred prvým rozhodnutím súdu, matka maloletých detí uviedla, že manželstvo uzavreli dňa X.X.XXXX, išlo z jej strany o prvé manželstvo. Maloletá G. navštevuje 2. ročník obchodnej akadémie a maloletá U. 5. ročník základnej školy. V prípade riadnej výučby chodí maloletá U. na obedy a navštevuje základnú umeleckú školu, kde je poplatok za polrok vo výške 20 eur. Navrhovateľka nemá žiadne dlhy ani pôžičky. Otec maloletých detí uviedol, že aj u neho išlo o prvé manželstvo. Žije sám a jeho náklady na bývanie predstavujú sumu 190 eur mesačne. V dome býva aj jeho mama, ktorá je zdravotne postihnutá a o ktorú sa stará jeho sestra. Jeho mama neprispieva na úhradu nákladov za bývanie a sestra v dome nebýva. Matka je ležiaci pacient a potrebuje celodennú starostlivosť. Maloletým deťom v poslednom období zakúpil notebook ,ktorý spláca po 75 eur mesačne, pre mladšiu dcéru nakúpil oblečenie v hodnote 120 eur a staršia sa na nákupy oblečenia chystá. Taktiež v mesiaci december 2020 boli dcéry u otca dlhšie a zo strany matky nedošlo k úhrade žiadnych ich nákladov. K finančným prostriedkom, ktoré boli na spoločnom účte matka maloletých detí uviedla, že tieto peniaze vybrala, tieto peniaze existujú a budú predmetom vyporiadania BSM. K výpisom z účtu otca zást. navrhovateľky uviedla, že v čase keď účastníci konania žili v spoločnej domácnosti, bol príjem otca vo výške cca 3000 eur, pričom k poklesu príjmu došlo po tom, čo medzi účastníkmi konania začali problémy. Matka ďalej uviedla, že obe dcéry majú založené stavebné sporenie, pričom na jedno prispieva otec a druhé matka po 30 eur mesačne. Na tomto pojednávaní ponúkol otec maloletých detí, že by prispieval maloletým deťom na sporenie a k tomu sa priklonila aj kolízna opatrovníčka, pretože v takomto prípade, by maloleté deti mali finančné prostriedky do budúcnosti. Matka s týmto nesúhlasila.

12. Okresný súd Humenné, rozsudkom č.k. XXP/.-XXX zo dňa 27.04.2021 rozhodol nasledovne:
„Súd manželstvo K. N. K. Ľ. N. uzavreté dňa X.X.XXXX v R. U. V., ktoré je zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu R. U. V. vo zväzku X, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom XX rozvádza.

Súd maloleté deti na čas po rozvode G. N., U.. XX.X.XXXX a U. N., U.. X.XX.XXXX zveruje do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Striedavá osobná starostlivosť sa bude vykonávať v dvojtýždňových intervaloch. Rodičia si maloleté deti budú odovzdávať vždy v nedeľu v čase medzi 17.00 hod. 18.00 hod. pred bydliskom rodiča, u ktorého dvojtýždňový interval končí.

Trvalé bydlisko maloletých detí bude na adrese H. XXX/XXX, R. U. V..

Obaja rodičia budú maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

Rodinné prídavky na maloleté deti bude poberať matka a daňový bonus otec.

Výdavky maloletých detí spojené so školskými aktivitami, mimoškolskými aktivitami, so zdravotnou starostlivosťou a všetky ostatné nepredvídané výdavky nie bežného charakteru hradia rodičia na polovicu.

Výživné zo strany rodičov súd neurčuje.

Náhradu trov konania súd účastníkom nepriznáva.

13. Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 24CoP/104/2021 -442 zo dňa 14.12.2021 rozhodnutie Okresného súdu č.k. XXP/XXX/XXXX -XXX zo dňa 27.04.2021 v časti výživného a trov konania zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Krajský súd v zrušujúcom uznesení okrem iného uviedol, že súd sa náležitým spôsobom nevyrovnal pri stanovení rozsahu výživného s aktuálnymi potrebami maloletých detí vo vzťahu k spotrebnému výživnému a prípadne k otázke tvorby úspor. Taktiež nebolo celkom zrejmé, akým spôsobom sa súd vyrovnal s otázkou preukázania majetkových pomerov zo strany otca. V rámci vyšetrovacej zásady je súd zodpovedný za to, že objektívne zistí skutočný stav veci, čiže určí, ktoré dôkazy môže zabezpečiť, taktiež súd musí zhodnotiť mieru dôvodnosti výdajov a prehodnotiť predpokladaný príjem. V prípade striedavej starostlivosti je nevyhnutné vysporiadať sa s vyčíslením mesačných nákladov na dieťa a až potom, čo súd ustáli, aká čiastka predstavuje mesačné potreby dieťaťa, môže rozhodnúť o tom, v akom pomere medzi rodičov plnenie tejto vyživovacej povinnosti rozdelí.

14. Dňa 04.03.2022 bolo súdu doručené podanie matky, v ktorom bol uvedený príjem matky a výdavky matky v období marec 2021 až december 2021 - 3/2021 - 990,17 eur, 4/2021 - 974,48 eur, 5/2021 - 985,15 eur, 6/2021 - 1020,35 eur, 7/2021 - 963,98 eur, 8/2021- 994,27 eur, 9/2021 - 943,93 eur, 10/2021 - 1232,14 eur, 11/2021 - 1037,17 eur, 12/2021 - 926,23 eur + rodinné prídavky na dve deti. Spolu s podaním boli súdu doručené aj prílohy: výpisy z účtu matky za obdobie 01.03.2021 - 31.01.2022, pokladničné bloky týkajúce sa výdavkov na maloleté deti za obdobie 01.03.2021-31.01.2022 a taktiež pokladničné bloky týkajúce sa výdavkov matky za obdobie 01.03.2021-31.01.2022.

15. Dňa 05.03.2022 bolo súdu doručené vyjadrenie otca o tom, že ako podnikateľ, ktorý sa rozhodol uplatňovať paušálne výdavky, nie je povinný viesť účtovníctvo ani daňovú evidenciu, ale vedie iba evidenciu vystavených faktúr a evidenciu odvodov - platieb na zdravotné a sociálne poistenie. Prílohu vyjadrenia tvorili doklady SIPO, rozhodnutie sociálnej poisťovne, rozhodnutie zdravotnej poisťovne, výpisy z účtu, faktúry za výkon jeho podnikateľskej činnosti, šeky preukazujúce platby za obedy v školskej jedálni, doklady preukazujúce výdavky na jeho podnikateľskú činnosť, daňové priznanie.

16. Na pojednávaní dňa 10.05.2022 bolo právnym zástupcom otca predložené vyhlásenie dcéry G., ktorá v priebehu konania dňa 11.04.2022 dosiahla plnoletosť a ktorá nežiada o určenie vyživovacej povinnosti zo strany otca na ňu ako plnoletú.

17. Na pojednávaní dňa 10.05.2022 matka uviedla, že toho času plnoletá G. navštevuje 3. ročník obchodnej akadémie. V škole na obedy nechodí a aj ona realizuje striedavú starostlivosť u oboch rodičov.

Maloletá U. navštevuje 6. ročník základnej školy. V škole chodí na obedy, kde sa platí zhruba 23-25 eur mesačne. Dohodli sa s otcom, že jeden mesiac platí otec, jeden mesiac platí ona. Navštevuje základnú umeleckú školu, kde sa za pol rok platí 21 Eur, rovnako tieto náklady znášajú na polovicu. Keďže sa venuje väčšinou tvorivej činnosti, tak náklady na túto činnosť jej hradí ten z rodičov, u ktorého sa momentálne nachádza, keď tieto veci potrebuje. Na doplňujúce otázky matka uviedla, že od mája 2021 používa vlastné motorové vozidlo, na kúpu ktorého si vzala úver vo výške 1 500 Eur a spláca ho v splátkach vo výške 83,33 Eur.

18. Právna zástupkyňa matky uviedla, že čo sa týka predloženého daňového priznania, tak počas súdneho konania došlo k poklesu príjmov na strane otca, čo bolo spôsobené aj týmto súdnym konaním. Má za to, že je v možnostiach a schopnostiach otca, aby prispieval na výživu detí sumou 80 a 100 Eur, na tú staršiu do doby plnoletosti. Hradenie takéhoto výživného by otcovi nespôsobilo žiadnu finančnú ujmu. Má pochybnosti o výške sumy za pohonné hmoty, keďže ide o dosť vysoké čísla. Má vedomosť o tom, že pohonné hmoty by mala otcovi preplácať firma, ktorá mu prenájíma motorové vozidlo na výkon práce. Čo sa týka výdavkov detí, z dokladov je nepochybné, že otec dokáže zabezpečiť pre maloleté deti oblečenie, berie ich na nákupy, čo svedčí o jeho vyšších finančných príjmoch a platenie výživného matke by ho nijakým spôsobom nezaťažilo. Takisto aj majetkovo je otec na tom lepšie, pretože vlastní rodinný dom spolu so zariadením, vlastní ďalšie nehnuteľnosti. Na druhej strane matka po rozvedení manželstva začínala vlastne od nuly. Aj motorové vozidlo, ktoré síce majú obaja rodičia, ale to matkine je staršie, ide o jazdené vozidlo, ktoré si vyžaduje množstvo opráv. Má za to, že preukázali, že je v možnostiach a schopnostiach otca, ako aj v jeho majetkových a zárobkových pomeroch prispievať na výživu maloletých detí, aby tá životná úroveň u oboch rodičov bola rovnaká, pretože má za to, že životná úroveň otca je vyššia. Otec tým, že je SZČO, si dokáže zariadiť svoju prácu tak, aby si zabezpečil vyšší príjem. Žiadajú určiť výživné pre plnoletú dcéru len do doby jej plnoletosti a pre maloletú v rozsahu 80 Eur.

19. Právny zástupca otca uviedol, že ceny pohonných hmôt, ktoré oproti poslednému rozhodnutiu vzrástli na sumu 1,87 Eur za liter nafty a 1,80 Eur za benzín.

20. Podľa § 62 ods. 6 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

21. Súd po vylúčení matky nepristúpil k ustáleniu a presnému vyčísleniu nákladov na maloletú U. a už plnoletú G. do času jej plnoletosti, nakoľko vzniknuté výdavky rodičia uhrádzajú striedavo alebo spoločne. Už plnoletá G. má 18 rokov, navštevuje tretí ročník Obchodnej akadémie v T., jej minimálne výdavky sú: vreckové 20 Eur, školské potreby 45 Eur (ročne), ZRPŠ 20 Eur, drogéria 10 Eur. Maloletá U. má 12 rokov, navštevuje šiesty ročník základnej školy, jej minimálne výdavky predstavujú: vreckové 10 Eur, školské potreby 45 Eur (ročne), poplatok za základnú umeleckú školu 14 Eur, školské obedy 25 Eur, splátka telefónu 30,30 Eur, drogéria 10 Eur. Výdavky na stravu a výdavky na zabezpečenie bývania spočívajúce v platbách za vodu, elektrinu, plyn, rtvs, internet súd nezal do úvahy, nakoľko tieto výdavky majú obaja rodičia a obaja rodičia zabezpečujú bývanie a stravovanie sa maloletých detí počas ich starostlivosti o ne, ktorá je medzi nich rovnako rozdelená na dvojtyždňové intervaly.

22. Priemerný príjem matky predstavuje sumu 1 018,46 Eur (od marca 2021 do januára 2022), matka taktiež poberá rodinné prídavky na obe maloleté deti vo výške 51 Eur, teda jej pravidelný mesačný príjem predstavuje sumu okolo 1 069,46 Eur. Pravidelné výdavky matky sú: časť nájmu približne 380 Eur (v ktorom sú zahrnuté aj náklady na elektrinu, plyn, vodu, rtvs, káblovú televíziu - v domácnosti žije matka, dva týždne v mesiaci aj jej dcéry, partner matky a dcéra partnera matky), splátka telefónu 35 Eur, doplnkové dôchodkové sporenie 15 Eur, strava 200 Eur, drogéria 10 Eur, pohonné hmoty 40 Eur, splátka úveru 83,33 Eur.

23. Otec má príjmy z podnikateľskej činnosti, v priebehu roka 2021 boli jeho príjmy vo výške 19 371,80 Eur, výdavky si pre účely daňových povinností uplatnil paušálne vo výške 60% v súlade s § 6 ods. 10 zákona č. 595/2003 Z.z. Ak si podnikateľ uplatňuje paušálne výdavky tak nie je povinný viesť účtovníctvo ani daňovú evidenciu, musí si viesť iba evidenciu vystavených faktúr a evidenciu odvodov - platieb na zdravotné a sociálne poistenie, súd si preto tieto podklady v rámci dokazovania pred vydaním rozsudku, voči ktorému bolo podané odvolanie od otca nevyžiadal. Avšak v súlade s rozhodnutím Krajského súdu v

Prešove, súd pristúpil k prevereniu výdavkov otca súvisiacich s jeho podnikateľskou činnosťou, nakoľko paušálne výdavky vo výške 60% z príjmu, sú výdavkami hypotetickými, nie reálnymi, ak by boli výdavky otca vyššie je pravdepodobné, že by si uplatnil skutočné výdavky preto je tu možnosť, že výdavky otca boli nižšie ako 60% z jeho príjmov. Otec má každý mesiac výdavky na sociálne poistenie vo výške 196,46 Eur a zdravotné poistenie vo výške 82,90 Eur (994,80/12). Otec zdokladoval množstvo výdavkov na pohonné hmoty v celkovej výške 4 861,52 Eur, čo predstavuje sumu 405,13 Eur mesačne. Pri výsluchu uviedol, že naftu vo väčšom množstve pri podnikaní potrebuje na presun do miesta výkonu práce, benzín potrebuje do motorovej pily, ďalšie zdokladované výdavky boli na: motorová píla 360 Eur, sekery 69 Eur, pracovná obuv 85,95 Eur, otáčkomer 63 Eur, reťaz 24 Eur, pilník Vallorbe 3 Eura, reťaz picco 10 Eur, lišta 31 Eur, reťaz 26,40 Eur, olej 21 Eur, tuk mazací 6,99 Eur, olej 5,10 Eur, palivová nádrž 105 Eur, kontrolná nálepka STK 4 Eura, osvedčenie STK 2 Eura, Osvedčenie EK 2 Eura, kontrolná nálepka EK 4 Eura, čo predstavuje ďalšie náklady spolu vo výške 822,44 Eur, mesačne priemerne 68,54 Eur. Súd zhodnotil oprávnenosť všetkých vynaložených prostriedkov, nezistil žiaden výdavok, ktorý by nebol potrebný, všetky predložené výdavky súvisia s výkonom jeho práce. Po spočítaní a spriemerovaní týchto výdavkov na mesiac je zrejmé, že otec má ďalšie výdavky na podnikateľskú činnosť vo výške 753,03 Eur (196,46+82,90+405,13+68,54). To znamená, že od sumy 1 614,32 Eur ktorá predstavuje priemerný mesačný príjem je potrebné odpočítať mesačné výdavky otca, ktoré zdokladoval, výdavky na zdravotné poistenie a výdavky na sociálne poistenie, výsledok je taký, že priemerný mesačný príjem otca predstavuje sumu vo výške 861,29 Eur (1 614,32-753,03). Pravidelné výdavky otca nesúvisiace s podnikaním sú: elektrina 51,80 Eur/2, plyn 99,60 Eur/2, voda 25 Eur /2, signal 19,50 Eur (štvrtročne), O2 poplatok mobil 45 Eur (využívaný aj na podnikanie), O2 televízia 8,33 Eur, O2 splátka zariadenia 60,50 Eur, výdavky na zubára 70 Eur (ročne) + jednorazový poplatok za mostík vo výške 720 Eur.

24. Porovnaním príjmu otca s príjmom matky a ich výdavkami má súd za zrejmé, že ich finančná situácia po odpočítaní výdavkov z ich príjmov je takmer totožná (matkin priemerný mesačný príjem je vyšší od príjmu otca približne o 157 Eur, ktorý môže vynaložiť na nájomné, ktoré otec platiť nemusí), preto výživné zo strany žiadneho rodiča neurčil s prihliadnutím aj na dĺžku starostlivosti toho ktorého rodiča o maloleté deti.

25. Pokiaľ matka poukazuje na vyššiu životnú úroveň otca a právo detí podieľať sa na jeho životnej úrovni a preto žiada o výživné na maloleté deti, ktoré sú v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, má súd za to, že vyššia životná úroveň otca nebola preukázaná, otec nemá nadštandardné výdavky, ktoré by nasvedčovali tomu, že má vyššiu životnú úroveň. Skutočnosť, že otec žije v rodinnom dome, ktorý bol jeho rodičovským domom a matka žije v prenajatom byte s partnerom neznamena, že je jeho životná úroveň vyššia. Ak matka poukazuje na to, že životná úroveň otca je vyššia pretože berie deti na nákupy, podľa názoru súdu to svedčí o tom, že otec zvyšuje životnú úroveň detí, nie svoju, koniec koncov všetky otcom zakúpené veci pre deti, tie môžu využívať kedykoľvek, teda aj vtedy keď sú pri matke. Čo sa týka výpisu z katastra nehnuteľností, ktorý predložila matka a ktorý má preukazovať nehnuteľné majetky otca súd po overení jednotlivých listov vlastníctva zistil, že otec je v mnohých prípadoch iba spoluvlastník s veľmi malým podielom, pričom tieto pozemky majú množstvo spoluvlastníkov a časť je aj pod správou slovenského pozemkového fondu, čiže potencionálny príjem z prenájmu týchto nehnuteľností je takmer nulový (pre porovnanie obvyklá výška nájmu poľnohospodárskych pozemkov za rok 2020 bola stanovená podľa vyhlášky č. 172/2018 Z.z. na sumu vo výške 33,39 Eur za hektár pôdy). Súd taktiež nevzal do úvahy zvýšené výdavky matky na pohonné hmoty, ktoré spotrebuje pri vození maloletej dcéry z a do školy v mieste bydliska otca, nakoľko ak matka chce svojej maloletej dcére zabezpečiť komfort spočívajúci v dennom odvoze z a do školy, mala by výdavky znášať sama a neprenášať ich na otca. Medzi aktuálnym bydliskom matky a miestom bydliska otca, kde má maloletá škola sú dobré vlakové aj autobusové spojenia, pokiaľ by maloletá využívala vlakovú dopravu náklady na cestovné by sa eliminovali, nakoľko v súčasnosti (dlhodobu, od novembra 2014) cestujú žiaci a študenti vlakom zadarmo, je potrebné si vybaviť príslušný preukaz, ktorého vydanie je bez poplatku. Navyše matka poberá prídavky na obe deti vo výške 51 Eur (25,50 Eur na už plnoletú a 25,50 Eur na maloletú), ktorý otec nepoberá a súd pri určovaní výživného musí prihliadať aj na to, do akej miery sú potreby dieťaťa hradené z takýchto zdrojov. Uvedené podporuje aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 19.03.2018, sp. zn. 3Cdo 88/2017, v ktorom je uvedené: „Prídavok na dieťa je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva rodičovi či inej oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa. I keď povinnosť prispievať na výživu maloletých majú predovšetkým rodičia a vyplácanie prídavkov na deti nenahrádza plnenie tejto povinnosti, predsa len vyplácané rodinné prídavky (rodinné dávky, vyrovnávacie dávky alebo ich doplatok) môžu sčasti uhradiť odôvodnené potreby maloletého dieťaťa.“

Súd pri určovaní výšky výživného na maloleté dieťa musí preto prihliadať aj na to, do akej miery sú potreby maloletého hradené z takýchto zdrojov.“

26. Zo strany súdu možno rozhodnúť o výživnom na tvorbu úspor ak je to opodstatnené a len v prípade ak to majetkové pomery povinného dovoľujú. Podmienkou takéhoto rozhodnutia je kvalifikované zistenie majetkových pomerov, pričom tvorba úspor prichádza do úvahy najmä za situácie, ak súd po preskúmaní majetkovej situácie povinného komplexne zo všetkých zákonných hľadísk dospeje k záveru, že tieto majetkové pomery sú také, že okrem zabezpečenia všetkých bežných potrieb dieťaťa v rozsahu, ktorým sa podieľa na životnej úrovni rodičov, majetková situácia povinného umožňuje aj tvorbu úspor. Tieto majetkové pomery však musia byť skutočne dané a nie iba predpokladateľne dosiahnuteľné. Majetkové pomery sa preukazujú napr. listami vlastníctva, výpisom z bankových účtov, výpisom z evidencie motorových vozidiel ako aj inými listinami alebo inými dôkazmi. Smerodajná pre určenie výživného je životná úroveň rodičov. Životnú úroveň rodičov určujú mnohé faktory ako napríklad výška úspor, leasingy motorových vozidiel, dovolenky, čerpané úvery a pod. Z ust. § 63 ods. 3 Zákona o rodine pritom možno vyvodiť, že by malo ísť o majetkové pomery prevyšujúce priemer; v takomto prípade za ďalšie odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať tvorbu úspor napr. na účely zabezpečenia budúceho bývania, poistenia, zabezpečenia zdravotnej starostlivosti o dieťa v prípade určitých zdravotných komplikácií a pod. (obdobne aj: rozsudok Krajského súdu Trenčín, sp. zn. 17CoP/60/2019 zo dňa 21.11.2019, rozsudok Krajského súdu Trnava, sp. zn. 11CoP/58/2019 zo dňa 28.11.2019, rozsudok Krajského súdu Žilina, sp. zn. 8CoP/22/2017 zo dňa 31.05.2017). Súd má za to, že v danom prípade u otca nie je splnená podmienka nadštandardných príjmov alebo nadštandardnej životnej úrovne a preto o výživnom na tvorbu úspor nerozhodol, v konečnom dôsledku podľa slov rodičov, obaja maloletým deťom už dlhodobo sporia.

27. Na záver ešte súd uvádza k matkou tvrdeným príjmom otca, ktoré mali byť v minulosti vo výške 3 000 - 4 000 Eur, že v prípade ak si otec dlhodobo uplatňuje paušálne výdavky vo výške 60% z príjmu, jeho príjmy nemohli presiahnuť 20 000 Eur ročne, nakoľko to je obmedzenie vyplývajúce priamo zo zákona. Otec teda v súlade s podanými daňovými priznaniami nemohol mať priemerný mesačný príjem presahujúci sumu 1 666,67 Eur aj za predpokladu, že by mal otec s podnikaním spojené nulové výdavky, v opačnom prípade by sa dopúšťal trestného činu skrátenia dane a poistného.

28. O trovách konania rozhodol súd v zmysle ustanovení § 52 Civilného mimosporového poriadku a náhradu trov konania súd účastníkom nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, a ak ide o výkon rozhodnutia vo veciach starostlivosti o maloleté deti, mimo peňažnej povinnosti, výkon rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny podaním návrhu na výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku.